

ชื่อโครงการวิจัย	การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และวิเคราะห์ ศักยภาพธุรกิจชุมชน ตำบลเชิงคอย ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย โสมดี และคณะ
ทุนอุดหนุนการวิจัย	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
ระยะเวลาการทำวิจัย	2551-2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการชุมชน เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และศักยภาพชุมชน การศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ในด้านแนวความคิด กลวิธีการออกแบบ ขั้นตอนการผลิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน ทักษะคิด สภาพแวดล้อม ต้นทุนทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ รวมไปถึง การจัดการความรู้ด้านการออกแบบพัฒนาสร้าง สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และการจัดการความรู้เพื่อการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการ การตลาด การผลิต และการดำเนินงานด้านธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อการพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืนด้วยกระบวนการจัดการความรู้ และการใช้วิจัยเชิงคุณภาพ ร่วมกับการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์เครื่องเคี้ยวเหล็กผสมงา 2) ผลิตภัณฑ์เครื่องเคี้ยวชนิดผงสำเร็จรูป 3) ผลิตภัณฑ์ขนมกาดะเมกะทิงของกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านหนองบัวพระเจ้าหลวง 4) ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรลูกประคบ 5) ผลิตภัณฑ์พวงกุญแจเชือกของ หจก. แสสนฮา 6) ผลิตภัณฑ์แปรรูปผ้าทอชาวเขา ร้านหนึ่งสยามเครื่องหนัง 7) ผลิตภัณฑ์กลุ่มหัตถกรรมผ้าทอมือ จักสานงานฝีมือ 8) ผลิตภัณฑ์ไข่เค็มของกลุ่มผลิตภัณฑ์ไข่เค็มบ้านป่อหิน 9) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรลูกประคบ ชาสมุนไพรดอกคำฝอย และดอกไม้เงินของกลุ่มผู้สูงอายุ

ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนมีความต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ และศักยภาพในกลุ่มตนเอง เพื่อการพัฒนาความรู้ และความเชี่ยวชาญในการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการศึกษาด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์และกลวิธีการออกแบบกลุ่มธุรกิจชุมชน มีการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นการร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยมีประธานกลุ่มเป็นผู้ควบคุมดูแลการผลิตและการออกแบบ ส่วนขั้นตอนการผลิตเป็นการถ่ายทอดวิถีปฏิบัติงานจากประธานกลุ่มไปสู่สมาชิกภายในกลุ่ม หลังจากนั้นสมาชิกภายในกลุ่มจะเป็นผู้ถ่ายทอดให้แก่สมาชิกคนอื่น ๆ ต่อไป การจัดการความรู้ด้านการออกแบบพัฒนาสร้างสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชน และศักยภาพด้านการจัดการ การตลาด การผลิต

และการดำเนินงานด้านธุรกิจชุมชน พบว่า จากการที่กลุ่มธุรกิจชุมชนได้รับการบริการความรู้
ด้านต่าง ๆ จากคณะผู้วิจัย และวิทยากร รวมถึงจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลให้กลุ่มธุรกิจชุมชน
มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองและการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถ
นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการธุรกิจของตน ในการดำเนินงาน
เพื่อพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย ได้แก่ ภาครัฐบาลควรเร่งแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เป็นผลมาจาก
ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบัน และสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่มีเสถียรภาพส่งผลต่อการ
ปฏิบัติงานและนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐบาลที่ไม่มีความต่อเนื่อง รวมถึงผลักดันให้ประชาชน
ได้เข้าถึงบริการของรัฐ ให้ได้รับความช่วยเหลือตามนโยบายที่ได้ตั้งไว้เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ
ระหว่างคนรวยและคนจน ในส่วนภาคภาคการศึกษา หรือนักวิจัยที่ต้องการจะนำงานวิจัยไปต่อยอด
หรือวิจัยวิทยุที่ควรศึกษาต่อไปคือ หนึ่งการวิจัยโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อนำองค์ความรู้
ของชุมชนมาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และสอง การวิจัยเพื่อติดตามผลและประเมินด้านการพัฒนา
การออกแบบผลิตภัณฑ์ของกลุ่มธุรกิจชุมชนต่อไป

Research Title: Knowledge Management Process to Development Product Designs and Analysis Community Business Potentiality, Choeng Doi and Talad Khwan sub-districts, Doi Saket district, Chiang Mai province

Researcher: Asst. Prof. Winai Somdee and colleagues

Research Capital Subsidy: Office of the National Research Council of Thailand (NRCT)

Period of Research: 2008-2009-

ABSTRACT

The purposes of this research aim to study the community's need about product and community's potential development, to study product pattern concerning with concept, design methods, manufacturing procedure, local wisdom, attitude, environment, natural capital affecting to product pattern including knowledge management on community's product development by design experts. Also, it is to provide the knowledge management to analyze the potential of marketing, manufacturing and community business operation on self-sufficiency economy basis by His Majesty the King Rama IX for sustainable life quality and community business development with knowledge management process and utilization of Qualitative Research and Participatory Action Research.

The research samples are as follows; 1) soybean and sesame drinking products, 2) instant drink products, 3) coconut-milk caramel products by food processing group in Ban Nhong Bua Phra Chao Luang, 4) processed herbal-heat products, 5) rope keychain products by Saen Ha Partnership Limited, 6) transformed hill-tribal cloth products from Nueng Siam Cushion Store, hand-woven handicraft products, 9) preserved-egg products from Ban Bor Hin group, and 9) herbal-heat, herbal tea, and paper flower products by senior groups.

According to the study, it was found that the community needs to improve the products and potential within their group in order to develop knowledge and expertise in manufacturing and designing their further products. Also, for the study on product pattern and design method, the community business groups design and develop their products by giving opinion as the group president will be in charge of supervising the manufacturing and designing. On, manufacturing process, it is performed by instructing procedures from group president to members. After that, members will instruct to other members. On, community product knowledge management process and potential of management, marketing, manufacturing, and operating, it was found that after

being instructed for variety of knowledge from researchers and lecturers including knowledge exchanging session, community business groups have become more prepared to improve themselves and to perform with better effectiveness. Also, they are able to apply self-sufficiency economy concept for their business, operations and community business for sustainability.

Regarding to the research suggestions, the government should solve current economic problems caused by global economic crisis and unstable political situations which affect to government's operations and policies. Moreover, people should be able to access to the government's service for receiving assistance according to proposed policies in order to reduce the difference between rich and poor people. On educational section or researchers who wish to continue this research; 1) the research utilizing knowledge management process for community knowledge must be performed, and 2) the research to catch up with the result and evaluate the development of community product design must be conducted as well.

